

SESJA WARSZTATOWA UNESCO W WARSZAWIE

Posted on 19 stycznia 2023

W Warszawie trwa sesja warsztatowa UNESCO na temat nielegalnego handlu i przemytu dóbr kultury z terenów Ukrainy. W szkoleniu biorą udział urzędnicy, funkcjonariusze straży granicznej oraz służb celnych państw graniczących z Ukrainą – Polski, Słowacji, Węgier, Rumunii i Mołdawii, w roli prelegentów wystąpią ukraińscy specjaliści oraz przedstawiciele polskich instytucji, zwalczających nielegalny obrót dziełami sztuki.

W dniach 18-20 stycznia 2023 roku w Warszawie, Narodowy Instytut Dziedzictwa we współpracy z UNESCO organizuje warsztaty pod nazwą „Fighting the illicit trafficking of Ukrainian cultural property: capacity-building training for law enforcement” (Zwalczanie nielegalnego handlu ukraińskimi dobrami kultury: szkolenie w zakresie budowania potencjału dla organów ścigania).

W inauguracji trzydniowych warsztatów udział wzięli wicepremier, minister kultury i dziedzictwa narodowego prof. Piotr Gliński, dyrektor UNESCO do spraw kultury i sytuacji kryzysowej Krista Pikkat, radca Ambasady Ukrainy w Rzeczypospolitej Polskiej, Vitalii Bilyi oraz dyrektor Narodowego Instytutu Dziedzictwa, dr hab. Katarzyna Zalasieńska.

– Jednym z zagrożeń, z którymi przychodzi się mierzyć pogrążonej w wojnie Ukrainie, jest nielegalny wywóz, a mówiąc szerzej – nielegalny obrót zabytkami ruchomymi. Dziś, dzięki strategicznej współpracy z UNESCO, spotykamy się w Warszawie, by wspólnie stawić czoła tym wyzwaniom i znaleźć najlepszy sposób na zachowanie tego, co najcenniejsze dla przyszłych pokoleń – powiedział w przemówieniu inauguracyjnym wicepremier Gliński.

Minister kultury i dziedzictwa narodowego podkreślił, że inicjatywa UNESCO, realizowana przy współpracy z Narodowym Instytutem Dziedzictwa, jest okazją, by wymienić doświadczenia dotyczące przeciwdziałania nielegalnemu wywozowi dóbr kultury w związku z rosnącym zagrożeniem przemytu zabytków z Ukrainy w wyniku rosyjskiej agresji. Zaznaczył również, że polscy eksperci korzystając z doświadczeń w zakresie powojennej odbudowy kraju oraz wypracowanej w 2018 roku Rekomendacji Warszawskiej, są zaangażowani na rzecz ochrony i ratowania dziedzictwa kultury na świecie.

– Polska w ubiegłym wieku doświadczyła dotkliwych strat dziedzictwa kulturowego. Dziś szacuje się, że w czasie II wojny światowej z powodu ataku Niemiec i Rosji Radzieckiej utraciliśmy ponad 500 tysięcy dzieł sztuki. Za utracone uważa się również 22 miliony książek. W ocenie Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych, w czasie II wojny światowej zniszczeniu uległo około 40 kilometrów bieżących akt. Znaczna część tego dziedzictwa była niszczone i palona już po bezpośrednich starciach wojennych. Ten dorobek polskiej kultury niszczone celowo. (...)W kontekście dojmującej wojny na Bliskim Wschodzie i intencjonalnego niszczenia wielowiekowego dziedzictwa Syrii, Iraku czy Afganistanu,

Polska we współpracy z UNESCO w 2018 roku zorganizowała międzynarodową konferencję poświęconą problematyce odbudowy dziedzictwa. (...) Jej wynikiem było przyjęcie Rekomendacji Warszawskiej (Warsaw Recommendation on Recovery and Reconstruction of Cultural Heritage) wskazującej zasady, jakimi należy się kierować przy odbudowie miast, części historycznych oraz miejsc światowego dziedzictwa zniszczonych w wyniku konfliktów zbrojnych i kataklizmów naturalnych – podkreślił prof. Piotr Gliński.

Dyrektor UNESCO do spraw kultury i sytuacji kryzysowej Krista Pikkat powiedziała, że od 24 lutego 2022 roku dziedzictwo kulturowe Ukrainy jest systematycznie niszczone. Jednocześnie poinformowała, że UNESCO ściśle współpracuje z lokalnymi władzami. Monitoruje też nielegalny handel dobrami kultury.

– UNESCO codziennie monitoruje, rejestruje i ocenia szkody wyrządzone ukraińskim dobrom kultury, w ścisłej współpracy z agendą ONZ – UNITAR – UNOSAT. (...) Wezwaliśmy profesjonalistów i społeczeństwo zaangażowanych w handel dobrami kultury do powstrzymania się od nabywania i uczestnictwa w imporcie, eksporcie lub nabywania własności dóbr kultury, gdy mają uzasadnione powody by sądzić, że dobra zostały skradzione, nielegalnie sprzedane lub nielegalnie wywiezione z Ukrainy – powiedziała Krista Pikkat z UNESCO.

W sesji warsztatowej UNESCO biorą udział urzędnicy, funkcjonariusze straży granicznej oraz służb celnych państw graniczących z Ukrainą – Polski, Słowacji, Węgier, Rumunii i Mołdawii. W roli prelegentów wystąpią ukraińscy specjaliści – historycy sztuki i archeolodzy, a ponadto przedstawiciele Narodowego Instytutu Dziedzictwa, Prokuratury, Policji, Straży Granicznej, Krajowej Administracji Skarbowej. W warsztatach biorą udział także przedstawiciele Interpolu, UNESCO, WCO (World Custom Organisation) oraz ICOM (International Council of Museums).

Celem warsztatów jest wymiana doświadczeń służb granicznych, celników, przedstawicieli organów i instytucji państwowych oraz przedstawicieli organizacji międzynarodowych w zakresie zwalczania nielegalnego wywozu, przywozu i przenoszeniu własności dóbr kultury w związku z trwającą wojną na Ukrainie.

W czasie wykładów specjaliści z Ukrainy przedstawią uczestnikom warsztatu, najbardziej charakterystyczne dobra kulturowe dla dziedzictwa Ukrainy, które w sposób szczególny są obecnie narażone na niebezpieczeństwo grabieży i przemytu.

fot. NID

fot. NID

fot. MKIDN/Danuta Matloch

fot. MKIDN/Danuta Matloch